

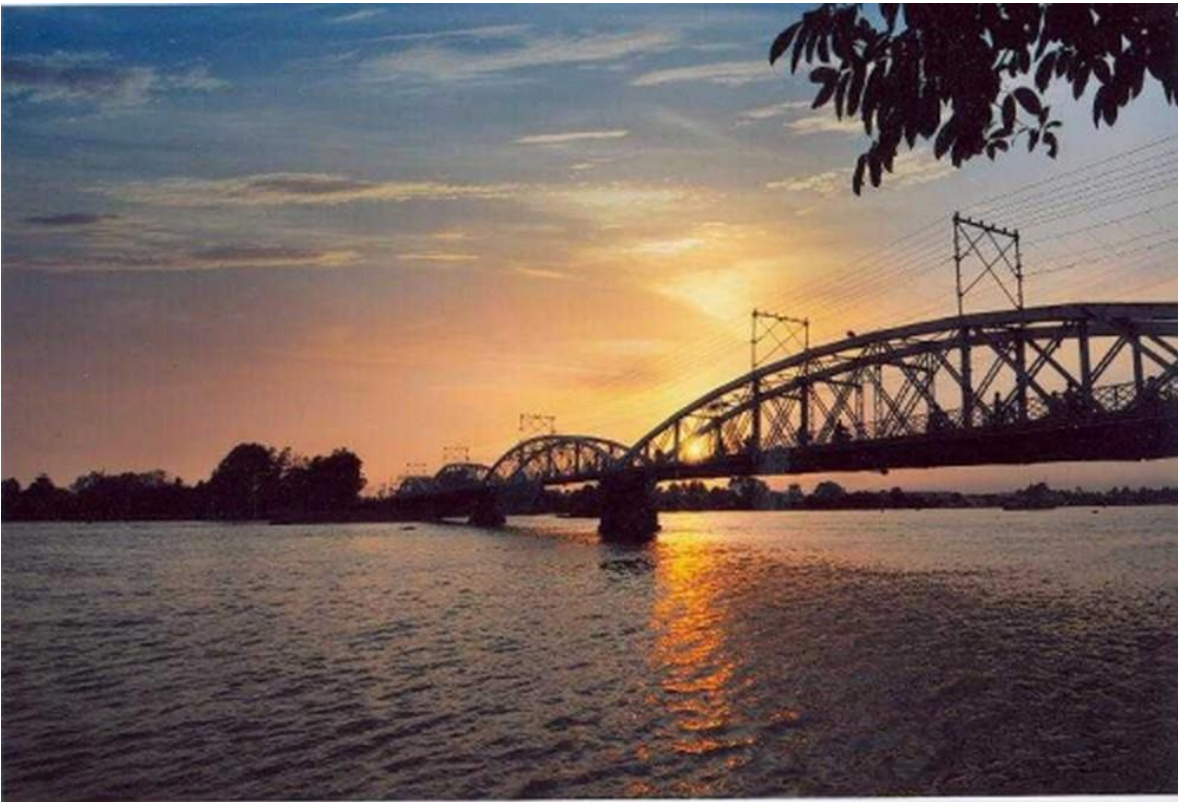
HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái Hữu Biên Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài **Tản Mạn Biên Hoà: Tình Quê Xứ Bưởi** của đồng hương **Nguyễn Văn Thịnh**, đóng góp trên diễn đàn. Hội chân thành cảm tạ quý tác giả. Kính mời thưởng lãm.

Trân trọng.

TÌNH QUÊ XỨ BƯỞI

Nguyễn Văn Thịnh

Đặt bút viết về quê hương Biên Hoà, tôi bỗng thấy mình gọi lên nỗi nhớ nhung khôn xiết. Bao nhiêu kỷ niệm thời thơ ấu đến tuổi trưởng thành lần lượt hiện về mờ ảo qua màn lệ cảm xúc đượm đầy trong đôi mắt. Tôi mở vội ngăn tủ lấy ra tập sao lục gia phả của dòng tộc họ “Nguyễn” mà tôi đã cẩn thận mang theo trên đường ly hương ty nạn. Nét chữ Hán-Nôm dù đã trải qua nhiều lượt sao chép, in ấn của máy photo copy nhưng vẫn còn nét sắc xảo, mà vị kế tự dòng tộc đã thực hiện vào ngày 11 tháng 6 năm Bính Tý 1796.

Bảng gia phả này được dòng tộc chúng tôi truyền lưu, bảo quản hơn hai trăm năm nay, trải qua nhiều thế hệ kế thừa cho đến ngày hôm nay. Làm thế nào mà có thể bảo lưu một di chỉ bút tích của tiền nhân để lại hơn hai thế kỷ nay? Xin thưa:

- Các vị trưởng tộc khi qua đời truyền lại cho con trai trưởng một khúc gỗ màu mun đen hình chữ nhật chiều dài 30cm, chiều cao 10cm và chiều ngang 10cm, nặng 7 kg. Bên trong ruột khúc gỗ có một đường rỗng được đục khoét rất tinh vi, ngoài đầu của đường rỗng được niêm kín lại bằng một miếng gỗ cùng loại rất khít khao đến đôi nếu không cố ý sẽ không thấy được đường niêm hình chữ nhật như một đường chỉ nhỏ. Khúc gỗ mun đen này được truyền đời này qua đời khác để thờ phượng mà không ai rõ có gì ở bên trong.

Mãi đến sau này, vào năm 1979, người con trai trưởng con của ông Bác ruột tôi trong khi đem khúc gỗ trên bàn thờ xuống để lau chùi chuẩn bị cho ngày giỗ Họ 15 tháng 3 Âm Lịch hằng năm, vì tính tò mò anh phát hiện ra lần niêm ở đầu khúc gỗ nên dùng đục, dao nạy văng được miếng gỗ niêm để lộ ra một đường

rảnh, anh móc ra một cuộn giấy mỏng màu vàng xám, lỗ chỗ nhiều nơi nhưng bút tích vẫn còn rõ nét.

Năm ấy, ngày giỗ Họ được tổ chức linh đình và bản di chỉ của dòng tộc được đem ra trình trước họ hàng ngày hôm đó. Mọi người mừng vui trân trọng nhưng không ai biết được ý nghĩa của thủ bút trên hai tờ giấy cổ là gì? Mãi đến hai năm sau bảng di bút mới được một vị Sư Ông cao trọng, trụ trì tại một ngôi chùa cổ ở xã Phú Lợi tỉnh Thủ Dầu Một dịch nghĩa ra.

Trước đó, ông anh nhà Bác họ của tôi đã tìm rất nhiều vị biết nhiều về Nho Học, nhưng không ai biết và dịch được rõ ràng qua nét bút “Rồng bay Phượng múa” đã được viết hơn hai thế kỷ.

Bảng di chúc của dòng tộc họ Nguyễn được dịch ra như sau:

“Hiển Tông Vĩnh Hoàng Đế niên hiệu Cảnh Hưng (1740-1786).
Cửu Huyền Thất Tổ. Hiển Khảo Hương Trung. Thiện Tẩu Hàm
Ân Phủ Từ Chác Thần Chủ.

Đầu Tộc Nguyên Khai Họ Nguyễn. Việt Cổ Họ:

Nguyễn Quý B. (xin dấu tên) sinh năm Kỷ Dậu 1769, chết năm
Mậu Ngọ 1838, thọ ơn 69 tuổi.

Biên tập ngày 11 tháng 6 Âm lịch năm Bính Tý 1796. Kê tự:
Chương Cơ Nguyễn Phước D..(xin dấu tên).

Các con: Ngự Y Nguyễn Phước H.....Nguyễn Thị T.... Nguyễn
Phước L....'

Trong di chỉ không ghi rõ ngày sinh, tử và chỉ có mấy dòng thủ bút lưu truyền cho các thế hệ về sau này được biết rõ nguyên khai của dòng tộc họ Nguyễn.

Theo như di chỉ của tiền nhân để lại, thì dòng tộc họ Nguyễn đã có mặt với nhiều họ tộc khác tại vùng đất Trấn Biên từ thế kỷ XVII, trong cuộc Nam Tiến của các Chúa: Nguyễn Phúc Tần, Nguyễn Phúc Chu, Nguyễn Phúc Loan, Nguyễn Phúc Trăn, Nguyễn Phút Khoát,

Sự có mặt của các vị khai quốc công thần Trần Thượng Xuyên, Nguyễn Hữu Cảnh.... đã ra công mở mang đất nước, hưng thịnh quốc gia, nhân dân an lạc. Cuộc Nam Tiến này đã kéo dài hơn 100 năm, kết quả các Chúa lấy trọn nước Chiêm Thành, đẩy lùi quân Xiêm (Thái Lan) và Chân Lạp (Cao Miên) sâu trong nội địa để mở rộng các vùng đất Tây Nam, từ đó hình thành một nước Việt Nam có hình thể chữ “S” từ ải Nam Quan đến mũi Cà Mau như hiện nay.

Thật vẻ vang và hãnh diện, vì chúng ta đã sinh ra trên vùng đất Trấn Biên Dinh do Tổ Tiên đã dày công khai phá đến ngày nay chúng ta thụ hưởng. Biên Hoà vùng đất “địa linh nhân kiệt” đã sinh sản bao anh hùng hào kiệt, trí sĩ tài ba....Non Châu Thới, núi Bửu Long, cùng với sông Đồng Nai trong mát bốn mùa bồi đắp phù sa cho vườn Bưởi thơm ngon, cho cảnh trí xinh đẹp, cho tình người luôn yêu thương. Những đứa con của xứ Bưởi dù phải xa quê hương nhưng lòng vẫn hướng về Biên Hoà để thương.... để nhớ....!

*Non Châu, núi Bửu, sông Đồng
Chan hoà nguồn sống hào hùng đẹp xinh
Người hiền, cảnh đẹp, trái lành
Gạo ngon, nước ngọt đượm tình quê hương*

(Lương Văn Lựu)

Nguyễn Văn Thịnh